

માંગરોલની ગાદી અને હીંદુ ભાઈઓ

જીયાબી માસે વ કરનાર,

પટેલ/ધસમ નરમદ એસનાલે દિગરાદાર

મુ. ધખર.

વાયા પાલેજ.

જીદલે લાચ્ય.

૧૬૮૫
રતકે માસ

પ્રત ૧૦૦૦

સં ૧૯૨૮
નવમ્બર

કુરત, બરાનપુરી લાગળ લાજવાળી પોમાં આંવલા શ્રી
[ખિકા વિજય] પ્રી. પ્રેસમાં હરગોવિન્દરાય રકીશનદાસે છાપ્યું.

કામત રૂ. ૦-૧૦

૪૪૪૬ ❖ ભક્તી સાગર. ❖

—૦): (૦—

આ પુસ્તકમાં એકલબારાવાળા પીર કાયમદીન બાવા સાહેબ, અલારામબાવા, ઉમરબાવા, નબીમીયાં, બડાસાહેબ, જનાણુ મસ્તાન, રતનબાઈ વિગેરેના કલામ-લજન વિસ્તાર પૂર્વક આપવામાં આવ્યાં છે. આ એક ૧૬૮ પૃષ્ઠનું ઉમદા પુસ્તક છે. બાવા જ્ઞાનના લજનોની ઘીજી ચાપડી આજ સુધી એકે છપાઈ નથી. આખા ગુજરાતમાં ઉપદ્રા મહાત્મા-ઓના જે જે લજનો લોકો ગાય છે તે તમામ તેમાં આપેલાં છે. કીંમત રૂા ૦-૮-૦. પોસ્ટેજ એક આનો બુદો. એમણે તો નીચેને સરનામે લખ્યા.

અંડીટર-હુદિદ્કાર.

ઠ. હરીપુરા હસનજીના. ટેકરા આગળ મુ.-સુરત.

—૦): (૦—

માંગરોલની ગાદીના મહાન ઓલીયાઓ.

—૦): (૦—

આ પુસ્તકમાં માંગરોલની ગાદીના મહાન ઓલીયાઓની સચિ-સ્તર લકીકત સરૂથી તે આજ સુધીની આપવામાં આવી છે, અને તેમણે ભાઈઓને કેવા કાયદા પહેંચાડ્યા તેનું વિગતવાર વર્ણન કરવામાં આવ્યું છે. આ પુસ્તક પણ ભાઈઓએ ખાસ વાંચવા જેવું છે. તે ૨૦૦ પૃષ્ઠનું એક ઉમદા પુસ્તક છે.

કીંમત રૂા ૦-૬-૦ પોસ્ટેજ મફત. જ આનાની પોસ્ટ ટીકાટો પહેલાંથી ટપાલમાં મોકલવાથી રવાના કરવામાં આવશે.

લખ્યા:—અંડીટર હુદિદ્કાર.

હરીપુરા—સુરત.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાયિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૪૪૪૬ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ માંગરોળની ગાદી અને
દિન્દુ ભાઈઓ

વિપ્રય ૫૭:૫૪

નુરે રોશન.

તસવુફ-અલ્લજ્ઞાન અને સલુકનો એક અખુટ ખબનો.

હિંદુ મુસ્લિમ જોડાણની એક ઉમદા સાંકળ.

ખુદાને ઓળખવાનું એક ઉત્તમ સાધન.

માંગરોશની ગાદીવાળા પીરઝાદાઓના એક મહાન વડીલ પીર શાહ કાયમુદ્દીન બાવા સાહેબની કીતાબ “નુરે રોશન” જે રહાનીયતનો ખબનો અને ખુદાઈ જ્ઞાનનો ભંડાર છે તેમાં જ્ઞાનની ઉડી વાનો અને છુપા ભેદોનો સંગ્રહ છે. તે પીર સાહેબના મુરશીદ ઘણીજ સાચવણુથી રાખતા હતા અને કોઈને પણ આપતા નહોતા. હાલ તે કિતાબ મેળવી તેની ઉપર શરહ લખી ગુજરાતીમાં બદાર પાડી છે. હિંદુ અને મુસલમાન બંનેને વાંચક લાયક છે. ખાસ કરી ઇસ્મે રહાનીના તરસ્યાઓ માટે તે આખે હયાતની ટુંગરજ સારે છે. છસા ખત્રીસ પાનાનું દળદાર પુસ્તક છે. ગ્લેઝ કાગળ, સોનેરી નામ સાચના પાકા પુંડાની કીમત ૧૧ રૂપિયા. પોસ્ટેજ બુદ્ધ. નીચેને સરનામે લખો.

એડીટર “કુન્દિકાર” હરીપુરા-સુરત.

માંગરોલની ગાદી અને હીંદુ ભાઈઓ.

દરેક જાણુ જાણુ છે કે માંગરોલના પીરની ધાર્મિક ગાદી આખા મુંબઈ જિલ્લામાં સઉથી મોટી છે અને તે બધે બધ સારી રીતે જાણીતી છે. આ ગાદીના મહાન ઓલીયાઓએ કોઈ પણ જાતનો ભેદભાવ રાખ્યા વગર આખા ગુજરાત દેશમાં જ્ઞાનનો ફેલાવ ધણા સારા પ્રમાણમાં કરેલો છે અને એમનું સાહિત્ય પણ ઘણું બહોળું છે. આ ગાદીના મહાત્માઓએ ખુદાઈ જ્ઞાનની વાતો એવા ઉમદા રીઝમાં જનસમાજ આગળ મુકી છે કે જેને જોઈને દરેક માણસ દંભ થઈ જાય છે. મુસલમાન ભાઈઓને આ ગાદીથી લાભ થયો છે એટલુંજ નહીં, પણ હીંદુ ભાઈઓ માટે પણ તેણે ઘણું કરી દેખાડ્યું છે.

જીવદયા માટે હીંદુ ભાઈઓ ઘણો પ્રયાસ કરે છે પણ તેમની કાશીશ પણ જોઈએ નેટલી દબુ ફળીભુન થઈ શકી નથી, પરંતુ આ ગાદીના એક મહાન ઓલીયા એકલબારાવાળા પીર કાયમદીન બાવા સાહેબે એને માટે તમામ કોમોના લોકોમાં એટલી તો સજ્જડ છાપ બેસાડી છે કે તેમની દરગાહની તમામ હદમાં જીવહીંસા કરવી તો એક જાણુએ રહી પણ કોઈથી જીવહીંસાનું નામ પણ લઈ શકાતું નથી. જલકે જે ભાઈઓ માંસાહારી હોય છે તેમને પણ તેમની દરગાહની હદમાં જ્યાં મૃતી રહેવાનું હોય છે ત્યાં સુધી તેઓ શાકભાજી ઉપરજ રહે છે. તેઓ એ વાત ચાકસ પણ માને છે કે

એ જગામાં જીવહીંસા કે માંસાદારની વાતને કદી ટેકા મળતો નથી, કારણ કે એ પીર સાહેબ ખાસ ફળાદારી અને જીવહયાના હિમાયતી હતા. તેમને આ દુનિયાથી પહેલે થવાને દહેડાડસો કરતાં વધુ વરસ થઈ ગયાં છે પણ તેમણે જીવહયાનો જે પાયો નાખેલો છે તે હજી પણ જેવો ને તેવો આગાદ છે, ગલકે તેને દિવસે દિવસે મજબુતીજ મળતી જાય છે. માંસાદારી લાઇઓમાં અહીંસા અને જીવહયાની લાગણી જે કાંઈએ પણ સફળ રીતે પેદા કરી હોય તો તે આ મદાન ઓલીયાજ છે. શું હીંદુ લાઇઓ ઉપર આ ઓછો ઉપકાર છે ?

તે પછી બીજા મદાન પુરૂષ પીર મોટા મીયાં સાહેબ (પહેલા) પ્રગટ થાય છે અને તેમણે જીવ હયા સાથે ગાયના પાલન માટે એટલું બધું જોર દીધેલું છે અને તેમાં તેમણે એટલી બધી સફળતા મેળવેલી છે કે એવી સફળતા કાંઈને લાગ્યેજ મળી હશે. તેમનો ઉપદેશ હમેશાં એ હતો કે “કાઈ જનનવરને મારવું તેના કરતાં પોતાના મનને મારવું એ વધારે સાફ છે. કાઈ પ્રાણીનું માંસ ખાવું તેના કરતાં ગમ ખાવો બેહતર છે.” ગાય વિષે પોતે ફરમાવતા કે “તે એક ઉમદા પ્રાણી છે, અને તેનું ઉપોગીપણું જોતાં ખાત્રી થાય છે કે ખુદ તાલાએ તેને માણસના રુખ માટે પેદા કર્યું છે. દુધ, દહીં, ઘી, વગેરેનો ડગલે ડગલે ખપ પડે છે અને તે પ્રાણી તે સર્વને જોઈએ તેટલું પુરું પાડે છે. સાધુઓને છાશનો ખપ પડે છે, એટલે મદાત્તાઓની લાજત પણ એનાથી પુરી પડે છે. ખેડુ-તોની ખેતીનો આધાર પણ તેના ઉપરજ છે. લાખો માણસો તેનાથી પળે છે. તેનું દુધ એવું તો હલકું અને ગુણવાળું હોય છે કે તેનાથી

આળક તેમજ મોટું માણસ એક સરખી રીતે ફાયદો મેળવે છે, માટે તેનો વેલો વધારવામાં દ્રણો લાભ છે,” વિગેરે એ મહાન ઔદ્યોગિક ઉપદેશ આપેલો છે. આ ઉપદેશ પણ દહોડસો વરસ ઉપર આપેલો છે અને એજ પ્રથા આજ પણ ચાલુ છે. લાલના ગાદીપતિ પીર મોટામીયાં સાહેબ પણ એજ ઉપદેશ આપે છે અને ભાર દધને કહે છે કે “ઘેર ઘેર ગાય” આખા દેશમાં રખાવી નોંધાવે.* આપણા હિંદુ ભાઈઓમાં જીવદયા અને ગૌપાલનનું કામ વગર પદસે કોઈકજ કરનારા નીકળે, પણ આ ગાદીના મહાત્માઓએ તો શરૂથી આજ સુધી હિંદુ ભાઈઓનું આ ખાસ કામ વગર પદસે ઘણાજ ઉત્સાહથી કરી દેખાડ્યું છે, જેને માટે હિંદુ ભાઈઓ તેમનો જેટલો ઉપકાર માને તેટલો ઓછો છે.

પીર કાયમદીન ખાવા સાહેબે જેમ મુસલમાન ભાઈઓની ફાયદો પહોંચાડ્યો છે તેમ હિંદુ ભાઈઓને પણ ફાયદો પહોંચાડવામાં તેઓ પાછા પડ્યા નથી. જીવણ ભગત અને તેમની બેહેન રતનબાઈ તથા પુન્ન ભગત વિગેરે હિંદુ જાતીના દત્તા, તેમને છુટે હાથે જ્ઞાનની પ્રસાદી આપવામાં તેમણે જરા પણ પાછી પાની કરી નથી. આ લોકો પુર્ણપદને પામ્યા છે એવું તેમની વાણી (ભજનો) ઉપરથી સાફ દેખાય છે, અને એ બધા આ મહાન પીરનોજ પ્રતાપ છે. આ સિવાય ખીજ પણ ઘણા હિંદુ ભાઈઓને તેમનાથી નોંધાવે તેવો લાભ મળેલો છે. આ પીર સાહેબને હિંદુ ભાઈઓ

* આ કામ માટે તેઓ આખા મુંબાઈ ઇલાકામાં ફર્યા છે એટલુંજ નહીં, પણ ખંજાલ અને સીંધ સુધી પણ જઈ આવ્યા છે.

ઉપર ધણોજ પ્રેમ હતો. મહી નદીના કિનારે આવેલા તમામ હીંદુ દાકારો અને ખાસકરીને એકલયારાના દાકાર સાથે તેમને બાંહે સંબંધ હતો અને એ સંબંધને લીધેજ તેમની લાશ મર્યા પછી પણ એકલયારે આવી હતી. તેઓ ખાનદેશ જીલ્લાના શાહદા તાલુકાના ઘોઝડા ગામે પડદે થયા હતા, પણ એકલયારેથી જતી વખતે ત્યાંના દાકારને પોતે વચન આપી ગયા હતા કે “ તારો પ્રેમ એવો છે કે હું પાછો જરૂર એકલયારે આવીશ. જો જીવતો નહીં આવું તો મુવે પણ આવીશ. ” અને એ વચન પોતે મરીને પણ પાળ્યું. હવે આના કરતાં હિંદુ ભાઈઓ માટે વિગે પ લાગણી બીજી કદા હોઈ શકે ? આવો ચોખ્ખો મામલો છે તો પડે હીંદુ ભાઈઓ એ પીરને માને એમાં નવાઈ જેવું શું છે ?

પીર મોટામીયાં સાહેબે પણ દેહોડસો વંસ ઉપર શુકલ-તિર્થમાં રહેતા એક સાધુને માટે ખાસ કાળજી રાખી તેને ખરો માર્ગ બતાવ્યો હતો અને તેનું કલ્યાણ કર્યું હતું. બીજા પણ કેટલાક સાધુઓને ભેદભાવ રાખ્યા વગર તેમણે જ્ઞાનનો લાભ આપ્યો હતો જેથી તેઓ પોતાના દેહનું સાર્થક કરવા ભાગ્યશાળી થયા હતા. તે ઉપરાંત તેમણે બ્રાહ્મણ, વાળીઆ, પાટીદાર, રજપુત, કાળી, ભીન વિગેરે જ્ઞાતીના ભાઈઓને પણ ધણોજ ફાયદો પહોંચાડ્યો હતો અને ધણુના કામ કર્યાં હતાં. નહિદ રાજ્યની ગાદી અંગ વંસદા રાજ્યની ગાદી પણ હાલના રાજકર્તાઓના વડીલોને આ પીર સાહેબના વંશજોના આશિર્વાદથીજ મળી હતી. એવા તો બીજા ધણુએ દાખલા છે જે એ ગાદીના પારોના હીંદુ ભાઈઓ મત્તેના પ્રેમ વિશેના બાણીતા

છે. આ બધા દાખલા જો ભેગા કરવા ખેરીએ તો એક પુસ્તક ભરાય તેટલા નીકળે એમ છે. હજુ પણ એ ગાદીના પીરોની લાગણી હીંદુ ભાઈઓ માટે તેટલીજ છે, કારણ કે તે અસલથી હીંદુ મુસલિમ એકતાની દિમાયત કરતી આવી છે.

લાલના પીર મોટાભાઈ સાહેબ પણ એજ પ્રમાણે વતી રહ્યા છે. તેમણે સચીન રાગનો નાયબ દાવાન જેવો મોટો હોદ્દો જતો કરી લોકોની સેવા કરવાનું કામ ઉપાડ્યું છે અને તેમણે કોળીઓ ભીસો અને અંત્યવંતને દમેશાં સારો બોધ કરી દારૂ તાડી જેવી લાંબીકારક વસ્તુઓ તેમની પાસે છોડાવી છે અને તેમને ભકાળી માર્ગે ચડાવી પ્રભુ ભજન તરફ દેખાડે છે જેથી એ ભાઈઓને ધર્મગાજ ફાયદો કરી આપે છે. જે ખરું પુછો તો હીંદુ મુસલિમ એકતાની ઉપરાંત દારૂ નિષેધ અને અંત્યોન્નિષ્ઠાનું ખરું કામ તેમણે વગર પદસે કરી દેખાડ્યું છે. તેમણે એ કામ માટે બીજાઓની માફક કોઈની પાસે કાંઈ પણ ફાળો માંગ્યો નથી. આવા વગર પદસે કામ કરનારા કેટલા નીકળશે? આ ઉપરાંત આજે પણ કોઈ હીંદુઓનું કામ આવે છે તો તેઓ મક્કત કરી આપે છે અને તેમને માટે દમેશાં બનતી કાશીશ કરવામાં ચુકતા નથી. આ હકીકત જે હીંદુ ભાઈઓ તેમના સહવાસમાં આવે છે તે સારી પેઢી બને છે.*

તેમની આવા લાગણી માટે તો કેટલાક મુસલમાન ભાઈઓ વગર સમજે તેમાથી છેડાળા હતા અને આજ પણ કેટલાક છેડાએલા રહેતા હશે પણ વખત આવે તે સહિ મરી જશે.

મુંબઈના હીંદુ ભાઈઓએ તેમની ભલી કાશીશો માટે બે સોનાના ચાંદ આપવા માધવ બાગમાં મોટી મીટીંગ કરી હતી પણ તેમણે તે ચાંદ નહીં સ્વીકારતાં ચોખ્ખું કહી આપ્યું હતું કે હું તમારી વગર પાછાં સેવા કરવા હમેશાં તૈયાર છું.

થોડા વખત ઉપર શેત્રુંજીયાની જાતના કર વિશે પાલીતાણા દરબાર અને જૈન ભાઈઓ વચ્ચે જખરો કબ્જો ઉભો થયો હતો ત્યારે પણ આ પીર સાહેબે નિખાલસપણે જૈન ભાઈઓની તકેણું કરી હતી, અને જખરી દલીલો કરી તેમના કામને જાહેર ટેકા આપ્યો હતો જેનો સરકારે પણ નોંધ લીધી હતી, અને આખરે જૈન ભાઈઓ ફત્તેહમંદ નીવડ્યા હતા. તેમણે આ કામ માટે સખળ દલીલોવાળી એક બુક તૈયાર કરી તેની હજારો કોપીઓ પોતાના ખર્ચે લોકોમાં મફત વહેંચી હતી છતાં જૈનો પાસે તે માટે એક પાછ પણ માગી નહોતી. આ હીંદુ ભાઈઓની લાગણી નથી તો ખીજું શું છે ?

ઈ. સ. ૧૯૨૭ ની સાલમાં આખા ગુજરાતમાં વરસાદનું ભારે તોફાન વચ્ચું અને પાણીની દુઃખદાયક રેલ આવી ત્યારે પણ આ પીર સાહેબ ભારે વરસાદમાં કેડ કેડ પાણીમાં બધે જાતે ફર્યા હતા, અને તમામ ગરીબોને દિલાસો આપી તેમને દરેક વાતે મદદ કરવા કરાવવા દરેક કાશીશ કરી હતી જેનો સારી રીતે અમલ તેમણે થયો હતો. આ કામ માટે પણ તેમણે પોતાને કે પોતાના માણસોને માટે એક પાછનો પણ ફાળો પીગળાવેલી માફક કોઈની પાસે માગ્યો ન હોતો. બધે પોતાનાં ખર્ચેજ ફર્યા હતા. આમાં તેમણે નાતજાતનો

જરા પણ ભેદ ગણ્યો ન હોતો. આ તેમની પરોપકાર બુધ્ધી અને શુભ લાગણી નથી તો ખીજું શું છે ?

૬૦ સં ૧૯૨૮ની સાલમાં મુંબાઈની કારપોરેશને ફટલાક હીંદુ સુધારકોના કહેવાથી પોતાની તમામ નિશાળોમાં ભણતા બાળકોને એકજ પવાલામાં પાણી પીવાડવાનો ફરજિયાત ઠરાવ પસાર કર્યો ત્યારે આખા મુંબાઈ ઈલાકાના સનાતની હીંદુભાઈઓની ધાર્મિક લાગણી બેલદ દુઃખાઈ. તેમણે મુંબાઈમાં આ ઠરાવ સામે વાંધો ઉઠાવવા માધવબાગમાં એક જખરી મીટીંગ બોલાવી હતી તેમાં પીર સાહેબ પણ શામીલ થયા હતા. અને તેમણે હીંદુભાઈઓની તરફેણમાં એવી તો સચોટ દલીલો તે વખતે રજુ કરી હતી કે ઠરાવ કરનારા હરી ગયા હતા. અને પાછળથી કારપોરેશને પોતાનો ઠરાવ રદ કર્યો હતો. હવે જો તેમને હીંદુ ભાઈઓની લાગણી ન હોય તો તેમને આવી ખાસ હીંદુઓનેજ લગતી બાબતોમાં સામીલ થવાની કાંઈ જરૂર નહોતી. પણ આખણે જાણીએ છીએ કે તેઓ દરેક કામને પ્રેમની નજરથી જુવે છે અને દરેકને અડચણ વખતે હમેશાં બનતી મદદ કરે છે. આવું છે તેથીજ તમામ કામના માણસો તેમને માને છે અને તેમની પાસે વારંવાર જાય છે.

ખીજા ધર્મગુરૂઓ એશ આરામમાં મોજમજા ઉડાવે છે ત્યારે આ ધર્મગુરૂ હમેશાં ગામેગામ ફરે છે અને લોકોની સેવા બજાવે છે, અને પોતાના આરામનો ભોગ આપે છે. જ્યાં આવી પરોપકાર વૃત્તિ હોય ત્યાં તમામ લોકો તેમને માને એમાં નવાઈ શું ? અહીં નાત જાતનો સવાલ શું છે ? કપીર સાહેબ, રાહીલાસ, સૂપચ ભગત વિગેરે ઇષ્ટ જ્ઞાતીના હતા અને આજે તેમનું સ્થાન કેવું છે ? જ્યારે એવા

લોકો હિંદુઓમાં મોટા મહાત્મા ગણાઈ ગયા છે તો પછી આવા એક ઉંચ કુટુંબના બાદશાહો ફકીરને લોકો મોટા મહાત્મા અને જગતગુરુ માને એમાં અજ્ઞયજ્ઞ થવા જેવું શું છે? આમાં ખોળીયાનો કાંઈ સવાલ નથી. ખોળીયું ગમે તેનું હોય, આપણે તો અંદરની ખરીજ વસ્તુ જોવાની છે. મચ્છાવતાર, કચ્છાવતાર, વરાહ-અવતાર વિગેરેમાં ખોળીયું નથી જોવાયું તો અહિં તે શી રીતે જોવાય? એ ખોળીયામાં કોણ છે અને તે શું કામ કરે છે તેજ આપણે જોવાનું છે અને ખરી લકીકત એજ છે. આત્માની જાત પુછાતી નથી તેમ સાધુ-ફકીરની જાત પણ પુછાતી નથી પણ તેના કામ અને ગુણ પુછાય છે. કહ્યું છે કે:—

જાત ન પુછીએ સંતકી, પુછ લીજીએ જ્ઞાન,
મૂલ કરો તલવારકા, પડા રહેનેજો મિયાન.

આપણે આપણું કામ કરવાનું છે, નાત જાત સાથે આપણે શું કામ છે. એક નિશાળમાં લલકરી જાતીનો માસ્તર હોય છે તેની પાસે ઉંચી જ્ઞાતીના છોકરાઓ પણ શિક્ષણ લઈ ફાયદો મેળવે છે. તે વખતે નાત જાતનો સવાલ કોણ ઉભો કરે છે? અહીં તો માત્ર પોતાનો લાભ લોકો જુએ છે, નાત જાત જાંતા નથી. તેજ પ્રમાણે આ લકીકત છે. વળી રજપુત રાજાઓ અને ફકીરો બંને સુશ્લક્ષ્મ નવાઓ અને સરદારોના ત્યાં બ્રાહ્મણો, વાણીયા, અને તેવાજ બીજા ઉંચા લાઈઓ પેટને ખાતર તેમની સેવા ચાકરી કરે છે ત્યારે કોણ નાત જાત જુએ છે? તે ઉપરાંત ટેડ કે ભંગી પાસેથી કામકાજ અંગે પછસા, રૂપીઆ કે નોટો ઉંચી જાતના લોકો લે છે ત્યારે પણ

કૌણ નાત જાત જીવે છે ? આવી વાતોમાં નાત જાતનો સવાલ આવી શકતો નથી તો પછી સહુ જુના-ફરીની વાતમાં તે શી રીતે આવી શકે ? ભલે તમે તમારો વહેવાર સાચવો, એમાં કોઈ ના કહેતું નથી પણ મહાત્માજીની વાતમાં શા માટે આવી વાતો ઉભી થવી જોઈએ ? આપણે તેમના ગુણથી કામ છે, નાત જાતથી કામ નથી. શ્રી રામચંદ્રજી તથા શ્રી કૃષ્ણજી ક્ષત્રી કુળના હતા. ક્ષત્રી કુળ એ બ્રાહ્મણ કુળથી ઉત્પન્ન કહેવાય છે છતાં મોટા મોટા બ્રાહ્મણો શ્રી રામચંદ્રજી અને શ્રી કૃષ્ણ મહારાજના નામની માળાઓ ફેરવે છે, તો એ ગુણનીજ માળાઓ છે કાંઈ નાત જાતની નથી. મહાત્માજીની વાતમાં ગુણનોજ સવાલ છે, અને ગુણ એજ મોટી વસ્તુ છે. ઔલીયાઓ અને પીરો પણ મહાત્માજી છે કારણકે તેઓ જગતને ફાયદો પહોંચાડવાનુંજ કામ કરે છે. તેમણે બંને નાત જાતનો સવાલ રાખ્યો હોત તો તેઓ હિંદુ બ્રાહ્મણોને પોતાની જગામાં આવડા દેતજ નહિ, કે તેમનું કોઈ પણ કામ તે કરતજ નહીં; પણ તેમણે એવું કશું રાખ્યુંજ નથી.

માંગરોક્ષની ગાદીના મહાન પીરોએ હમેશાં નાત જાતનો ભેદ રાખ્યા વગર તમામ બ્રાહ્મણાનું કલ્યાણ ઇચ્છ્યું છે અને હમેશાં લોકોને ફાયદો પહોંચાડ્યો છે અને એજ કારણથી ઘણા લોકો વખતથી તેમના ઉરસો-જયંતીઓ દર વરસે થયાં કરે છે. આ ઉરસોમાં ઘણા લોકો ભેગા થાય છે અને તેમાં હિંદુ મુસલિમ એકસંપીનું પણ સાફ તત્વ હોય છે. તે ઉપરાંત આ ઉરસોથી ફાયદોજ થાય છે. કારણકે ઉરસોમાં ઘણી દુકાનો આવે છે, જગ્યાઓ વેપાર ચાલે છે, અને સારો નફો થાય છે તેમાં મોટી સંખ્યા હિંદુ દુકાનદારોનીજ હોય છે,

વળી આ ઉરસમાં ગાડાં વાળા, મોટરો વાળા, ખીજન મજુરો વિગેરે પણ વધારે ભાગે હિંદુ હોય છે જેમને સારી રોજી મળે છે. તે ઉપરાંત ગાયકવાડી રાજ્યની રેલ્વે તથા રાજપીપલા (નાદોદ) રાજના રેલ્વેને પણ તેથી ઘણા નફો થાય છે અને આ રાજ્યો પણ હિંદુ રાજકર્તાઓના હોવાથી એ નફો પણ તેમના ત્યાં જાય છે. આથી સાફ જણાય છે કે આ ઉરસોથી હિંદુ ભાઈઓને કાંઈ પણ જાતનું નુકસાન નથીજ. આ ઉરસામાં હિંદુ મુસલમાનો બધાજ એક સંપીથી પોતાનું કામ કરે છે અને ફાવે મેળવે છે એટલે ઉરસો વાળી જગાઓ હિંદુ મુસ્લિમ એકતાનાં મથકાજ છે. હિંદુ મુસલમાનો અને એક કેકાણે ભેગા થઈ પોતાનો ધર્મો કરે અથવા પોતાના નફાનું ખીજી કાંઈ કામ કરે તેમાં વટાળ જેવું કે નુકસાન જેવું શું છે? સેંકડો હિંદુઓ આ ઉરસામાં ભાગ લે છે તો તેમને પુછો કે તમને શું નુકસાન થયું છે? ત્યારે ઉરસો અને પીરો વિરુદ્ધ પોકાર ઉઠાવવાનું કારણ શું? તેમણે આપણું શું ખગાડયું છે? તેમણે તો વગર પછસે આપણી સેવા જનવી છે, અને હજી એ સેવા ચાલુજ છે.

હાલના પીર મોટામીયાં સાહેબ બીજા કાળી અને અંત્યજને ઉપદેશ આપી તેમની પાસે દારૂ તાડી મુકાવે છે અને તેમને ભકતી માર્ગે ચડાવે છે, અને લોકોને “ ઘેર ઘેર ગાય ” પાળવા બધે ફરી બોધ કરે છે, અને આ કામ તેઓ ઘણા વખતથી વગર પછસે કરે છે. હવે કેટલાક લોકો આપણામાં એવા પણ છે કે જે બીલોના અને અંત્યજોના ઉદ્ધારના નામે તથા ગાયોના નામે લોકો પાસેથી હમેશાં ફાળો ઉઘરાવે છે પણ તેથી કામ કાંઈ થતું નથી. લોકો ફાળો આપતી વખતે તેમને આ પીર સાહેબનો દાખલો આપી

તેમની માફક વગર પછસે કામ કરવા કહે છે તો તેઓ ચુપ થઈ જાય છે અને પીર સાહેબને પોતાના ફાળા .! કામમાં એક નડતર જેવા સમજે છે. આથી તેઓ પીર સાહેબને પોતાના રસ્તામાંથી ખસેડવા હીંદુ ભાઈઓ આગળ તેમને ખાટા રૂપમાં ચીતરે છે અને પોતાની વાતને મજબુતી આપવા તેમને હીંદુભાઈઓના વિરોધી અને તેમને બ્રહ્મ કરનારા બતાવવા કોશીશ કરે છે ! આ છે પીર સાહેબનો ગુનહો ! આથીજ તેમના ઉપર નકામા હુમલા થાય છે અને તેમને બદલામ કરવામાં આવે છે. નહીં તો અમે તો તેમને કોઈ દિવસ કોઈ પણ હીંદુને બ્રહ્મ કરતાં કે નુકસાનમાં નાખતાં જોયા નથી. એવી વાતો હીંદુ મુસલમાનોને લગાવવાનો તથા લોકો પાસેથી ફાળા ઉઘરાવી પોતાનું પેટ ભરવાનો જે લોકો ધંધો લાખ બેઠા છે તેઓ કદાચ ઉપાડતા હશે. તેઓ પીર સાહેબની માફક વગર પછસે કામ કરતા નથી પણ રાત દિવસ પછસા ઉઘરાવે છે અને પોતાના સ્વાર્થની ખાતર નકામા હીંદુ મુસલમાનોમાં કજીઆ ઉભા કરી બંનેને નુકસાનમાં નાખે છે. જો આવું ન હોય તો કહો કે આવા ઝગડાથી આપણને આજ સુધીમાં શું ફાયદો થયો છે ? બંને ભાઈઓમાં બેદીલી પેદા થઈ છે, માથાં કુટ્યાં છે, ખુનો થયાં છે, કેસો પાછળ લાખો રૂપીઆનું નુકસાન થયું છે, સેંકડો ભાઈઓ જેલમાં ગોંધાયા છે, સગ્ન પામેલાઓના ઘર બરબાદ થયાં છે, તેમના છોકરાં ભુખે ટળવેળી રહ્યાં છે. આ દુઃખદ સ્થિતિ થઈ છે તો પણ એ ઝગડાખોરોને સંતોષ થતો નથી. અને હજી પણ હીંદુ મુસલમાનોને લગાવવાનોજ તેઓ ધંધો કરી રહ્યા છે. આ છે પીર

સાહેબને બદલામ કરનારા અને તેમને ખોટા ચીતરનારા ! પણ તેમણે સમજવું જોઈએ કે લોકો આવી વાતોથી હવે બળુકાર થઈ ગયા છે એટલે હવે ચુપ બેસવામાં ફાયદો છે. આમ ભાઈઓ ભાઈઓમાં લડાઈ કરાવવાથી કાંઈ લાભ નથી. હવે ફાળા ઉઘરાવવાનું અને નીંદા કરવાનું પડતું મુકી કાંઈ ધંધા પકડો કે તમને અને દેશને લાભ થાય. સારા પુરોનાં જુદાં બોલવાથી કોઈને ફાયદો થયો નથી કે થવાનો નથી. માંગરોલના મહાન પીરોએ જે કામ કર્યું છે તે કોઈથી અગ્નિયું નથી. તેમણે કામ કામ વચ્ચે અમલથી જરા પણ તફાવત ગણ્યો નથી, કે કોઈને નુકસાન પહોંચાડ્યું નથી, બલકે બધાનાજ કલ્યાણ માટે તેમણે ફાસીશ કરી છે જે આ પુસ્તક વાંચવાથી જણાઈ આવશે.

લીંદુ મુસલમાનોમાંથી કહ્યો દુર થાય એ હેતુથીજ આ પુસ્તક તૈયાર કરી બહાર પાડવામાં આવ્યું છે કે ભાઈઓ એ ગાદીના મહાત્માઓથી વધિક થાય. સ્વામી અખંડાનંદ જેમણે “સસ્તું સાહિત્ય વધેકે કાર્યાલય” કાયમ કર્યું છે તેમણે “મુસ્લીમ મહાત્માઓ” નામનું એક ઉમદા પુસ્તક બહાર પાડ્યું છે તેથી મુસ્લીમ મહાત્માઓનાં એવાંતા ઉમદા જીવન ચરિત્રો બાજુવામાં આવ્યાં છે કે તેની કાંઈ લદ નહીં. સ્વામીજીએ એ પુસ્તકના નિવેદનમાં ૨૦ મા પાને લખ્યું છે કે “ઋષીમુનિઓ ‘બ્રહ્મને જાણે તે બ્રાહ્મણ’ એવું ઉપદેશી ગયા છે. જો એ કથન સાચુંજ હોય તો આ અથમાં વર્ણવેલા મુસ્લીમ મહાત્માઓને બ્રાહ્મણ, ઋષી. અથવા મહાત્મા કહેવા એ કાંઈ પણ રીતે ખોટું કે વધારા પડતું નહીં

ગણાય. “સ્વામીજીએ ઘણા મુસ્લીમ મહાત્માઓનાં જીવન ચરિત્ર ત્રી પુસ્તકમાં આપ્યાં છે, અને તેમાં તેમણે લલામણ કરી છે કે હીંદુ લેખકોએ મુસલમાન ધર્મની ખુબી પોતાની કામના લોકોને સમજાવવી જોઈએ અને મુસલમાન લેખકોએ હીંદુ ધર્મની ખુબી પોતાની કામના લોકોને સમજાવવી જોઈએ. સ્વામીજીનું આ કથન મને ઘણુંજ સારૂ લાગ્યું છે અને તેથીજ હું આ પ્રયાસ કરું છું.”

આ પુસ્તકમાં જે લોકોએ આપવામાં આવી છે તે એ ગાદીન ઔલીયાઓ વિશે લખાઈલાં જુદાં જુદાં પુસ્તકો તથા વર્તમાન પત્રે ઉપરથી લેવામાં આવી છે. એ મહાત્માઓના ચરિત્રમાં ઘણું જાણવાનું મળે એમ હોવાથી હું તે તમામ આ પુસ્તકનાં રૂપમાં લાઇઓ આગળ રજુ કરું છું તો આશા છે કે લાઇઓ તેને યરાયર જોશે અને તેથી લાભ મેળવશે.

પ્રકાશક.

